

כְּלִילָן בֵּיהּ. וּבִגְיִן כְּפֹךְ פְּתִיב וּדְמוּת פְּנִיָּהּ פְּנִי אָדָם.

וּדְמוּת פְּנִיָּהּ פְּנִי אָדָם. וְהִרְקִיעַ הָיָה שֶׁהִתְרַבַּע, כֹּל הַגְּוֹנִים כְּלוּלִים בּוֹ. אַרְבַּעַה גְּוֹנִים נִרְאִים בּוֹ חֻקּוּקִים בְּאַרְבַּע אַרְבַּע. בְּאַרְבַּעַה חֻקּוּקִים וְשׁוּמִים אֲוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. כְּשֶׁנִּפְרְדִים הַגְּוֹנִים שֶׁל אוֹתָם אַרְבַּע, עוֹלִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר. גּוֹן יֶרֶק. גּוֹן אָדָם. גּוֹן לְבָן. גּוֹן סִפִּיר שֶׁנִּכְלְלוּ מִכָּל הַגְּוֹנִים. זֶהוּ שְׁכֵתוּב (יחזקאל א) כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנַן בְּיוֹם הַגְּשָׁם כִּן מִרְאֵה הַנִּגְהַה פֶּן מִרְאֵה הַנּוֹגֵה סָבִיב הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד ה'. הַמִּרְאֵה שֶׁל כֹּל הַגְּוֹנִים, וְלִכְּן אֵת קִשְׁתִּי נִתְּמִי בְּעֵנַן.

וְהָאִי רְקִיעַ דְּאַתְרַבַּע כְּלָהוּ גְּוֹנִין כְּלִילָן בֵּיהּ, אַרְבַּע גְּוֹנִין אֲתַחֲזִיין בֵּיהּ גְּלִיפִין בְּאַרְבַּע אַרְבַּע. בְּאַרְבַּע גְּלִיפִין רְשִׁימִין טְהִירִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין. כַּד מִתְפָּרְשָׁאן גְּוֹנִין דְּאַנוּן אַרְבַּע סְלָקִין תְּרִיסַר. גּוֹן יֶרֶק. גּוֹן סוּמָק. גּוֹן חוּור. גּוֹן סִפִּיר דְּאַתְפְּלִילוּ מִכָּל גְּוֹנִין. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (יחזקאל א) כְּמִרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנַן בְּיוֹם הַגְּשָׁם פֶּן מִרְאֵה הַנּוֹגֵה סָבִיב הוּא מִרְאֵה דְמוּת כְּבוֹד יי. חִיזוּ דְגְּוֹנִין דְּכֻלָּא. וּבִגְיִן כְּפֹךְ אֵת קִשְׁתִּי נִתְּמִי בְּעֵנַן.

מָה זֶה קִשְׁתִּי? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּיוֹסֵף, שְׁכֵתוּב (בראשית מט) וְתִשָּׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתוֹ, מִשׁוּם שְׂיוֹסֵף נִקְרָא צַדִּיק. וְלִכְּן קִשְׁתוֹ, זוֹ בְּרִית שֶׁל הַקֶּשֶׁת שֶׁנִּכְלְלַת בְּצַדִּיק, שֶׁהַבְּרִית זֶה עִם זֶה נֶאֱחָז. וּמִשׁוּם שֶׁנֶּחַ הָיָה צַדִּיק, הַבְּרִית שֶׁלוֹ קִשְׁת.

מָהִי קִשְׁתִּי, כְּמָה דְּאַתְמַר בְּיוֹסֵף דְּכְּתִיב, (בראשית מט) וְתִשָּׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתוֹ. בְּגִין דְּיוֹסֵף צַדִּיק אֶקְרִי, וּבִגְיִן כְּפֹךְ קִשְׁתוֹ דָּא בְּרִית דְּקִשְׁת דְּאַתְפְּלִיל בְּצַדִּיק, דְּבְּרִית דָּא בְּדָא אֲתַאֲחִיד. וּבִגְיִן דִּנְחַ הָיָה צַדִּיק, קִיִּמָּא דִּילֵיהּ קִשְׁת.

וַיְפֹזֵוּ, מָה זֶה וַיְפֹזֵוּ? הָאִירוּ בְּחֻמְדַּת הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ט) הַנְּחַמְדִים מִזְהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים. הוּאֲרוּ בְּאוֹר עֲלִיּוֹן כְּשֶׁשָּׁמֵר הַבְּרִית. וְלִכְּן נִקְרָא יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְעַל זֶה הַקֶּשֶׁת נִקְרָאת בְּרִית, כּוֹלֵל זֶה בְּזֶה.

וַיְפֹזֵוּ. מָהִי וַיְפֹזֵוּ, אֲנַהִירוּ בְּחֻמְדוֹ דְּכֻלָּא. כְּמָה דְּאַתְ אֶמַר (תהלים יט) הַנְּחַמְדִים מִזְהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים. אֲתַנְהִירוּ בְּנַהִירוֹ עֲלָאָה כַּד נִטַר בְּרִית. וּבִגְיִן כְּפֹךְ אֶקְרִי יוֹסֵף הַצַּדִּיק. עַל דָּא אֶקְרִי הַקֶּשֶׁת בְּרִית, כְּלִיל דָּא בְּדָא.

זֶהר נִכְבֵּד עֲלִיּוֹן הַמִּרְאֵה שֶׁל כֹּל הַמִּרְאֹת, מִרְאֵה כְּמִרְאֵה טְמוּנִים [ג"א טמון] הַגְּוֹנִים הַטְּמוּנִים. הַגְּוֹנִים שֶׁלֹּא הִתְגַּלְּוּ וְאִין רְשׁוֹת לְהִסְתַּפֵּל בְּעֵין בְּקִשְׁת כְּשֶׁנִּרְאִית בְּעוֹלָם, שֶׁלֹּא יִתְרָאָה קְלוּן בְּשִׁכְיִנְתָּא. וְכֵן גּוֹנֵי הַקֶּשֶׁת הוּא מִרְאֵה מוֹצֵק קְשׁוּר כְּמִרְאֵה כְּבוֹד הַעֲלִיּוֹן שֶׁלֹּא לְהִסְתַּפֵּל.

וְהָרָא יִקְרָא עֲלָאָה חִיזוּ דְכֹל חִיזוּ חִזוּ כְּחִיזוּ טְמִירִין (ג"א טמירא) גְּוֹנִין טְמִירִין. גְּוֹנִין דְּלָא אֲתַגְּלִיין. וְלִית רְשׁוּ לְאַסְתַּפְּלָא בְּעֵינָא בְּקִשְׁת כַּד אֲתַחֲזִי בְּעֵלְמָא דְלָא יִתְחַזִּי קְלָנָא בְּשִׁכְיִנְתָּא. וְכֵן גְּוֹנִין דְּקִשְׁת הוּא חִיזוּ סוּסְטִיפָא קְטִירָא כְּחִיזוּ יִקְרָא עֲלָאָה דְלָא לְאַסְתַּפְּלָא.

וְכִינן שֶׁהָאֲרַץ רָאֲתָה אֵת הַקֶּשֶׁת הַזֶּה, בְּרִית קְדוּשָׁה, הַתְּקִימָה בְּקִיּוּם. וְעַל זֶה וְהִיָּתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּין אֱלֹהִים וְגו'. זֶה

וְכִינן דְּאַרְעָא חֲמַאת לְהָאִי קִשְׁת קִיִּמָּא קְדִישָׁא, אֲתַקְיִמַת בְּקִיּוּמָא. וְעַל דָּא

שֶׁאֵמְרָנוּ שְׂאֵלוֹ שְׁלֹשֶׁת הַגְּנוּיִם
וְאֶחָד שֶׁנִּכְלָל בִּינֵיהֶם כָּלֶם סוּד
אֶחָד, וּבִתְרוֹךְ הָעֵנָן עוֹלָה
לְהִרְאוֹת. (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לָרִקִּיעַ
אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים כְּמִרְאֵה אֶבֶן
סַפִּיר - זוּהִי אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה שֶׁהִיא
נִקְדָּה אַחַת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְעוֹמֵד
עָלֶיהָ קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וּמַהִי?
הַפְּסָא הַקְּדוּשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁמִּמֶּנָּה
עַל אֲרֻבְעָה אֱלֹהִים דְּמוּת פְּסָא
בְּאַרְבָּעָה עֲמוּדִים, וְזוּהִי תוֹרָה
שֶׁבַעֲל פֶּה.

וְעַל דְּמוּת הַפְּסָא דְּמוּת כְּמִרְאֵה
אָדָם עָלָיו מְלַמְעֵלָה - זוּהִי תוֹרָה
שֶׁבַכְתָּב. מִכָּאן שֶׁתוֹרָה שֶׁבַכְתָּב
יִשְׁמָרוּ אוֹתָהּ עַל תּוֹרָה שֶׁבַעֲל
פֶּה, מִשּׁוּם שֶׁזֶה פְּסָא לְזֶה.
כְּמִרְאֵה אָדָם, שֶׁהוּא הַדְּמוּת שֶׁל
יַעֲקֹב שֶׁהוּא יוֹשֵׁב עָלֶיהָ.

רַבִּי יְהוּדָה קָם לִילָה אֶחָד לְעֶסֶק
בְּתוֹרָה בְּחֻצוֹת הַלֵּילָה בְּאַכְסִנְיָה
בְּעִיר מַחְסִיָּא, וְהָיָה שָׁם בְּבֵית
יְהוּדִי אֶחָד שֶׁבָּא בְּשֵׁתִי אֲמַתְחוֹת
שֶׁל מְלַבּוּשִׁים. פָּתַח רַבִּי יְהוּדָה
וְאָמַר, (בְּרַאשִׁית כח) וְהָאֶבֶן הַזֹּאת
אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצִּבְחָה יְהִיָּה בֵּית
אֱלֹהִים - זוּהִי אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה
שֶׁמִּשָּׁם נִשְׁתַּל הָעוֹלָם וְעָלֶיהָ
נִבְנְה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

הַרִּים רָאשׁוּ אוֹתוֹ יְהוּדִי וְאָמַר
לוֹ, דְּבַר זֶה אֵיךְ אֶפְשָׁר? וְהָרִי
אָבֵן הַשְּׁתִיָּה טָרַם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם
הַיְתָה, וּמִמֶּנָּה נִשְׁתַּל הָעוֹלָם,
וְאֵתָה אֲמַרְתָּ וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר
שְׁמִתִּי מִצִּבְחָה, שֶׁמִּשָּׁמַע שִׁיעַקֵּב
שֵׁם אוֹתָהּ עֲכָשׁוּ, שְׁכַתוּב (שם)
וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם
מִרְאֲשֹׁתָיו? וְעוֹד, שִׁיעַקֵּב בְּבֵית
אֵל הָיָה, וְהָאֶבֶן הַזֹּאת הַיְתָה
בִּירוּשָׁלַיִם.

רַבִּי יְהוּדָה לֹא סוֹבֵב רָאשׁוּ אֵלָיו,
פָּתַח וְאָמַר, (עֲמוּס ד) הַכּוֹן לְקִרְיַת
אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, וְכַתוּב (דְּבָרִים כו)
הִסְכַּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל. דְּבַרִי תוֹרָה

וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּין אֱלֹהִים וְגו'. הָאִי
דְּאֲמָרֵן דְּאֵלִין תְּלַת גְּוֹנִין וְחַד דְּאֲתַכְּלִיל
בִּינֵיהוּ כְּלָהוּ רְזָא חֲדָא. וּבְגוּ עֲנָנָא סְלִקָּא
לְאֲתַחְזָא. (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לָרִקִּיעַ אֲשֶׁר עַל
רֵאשִׁים כְּמִרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר. הָאִי הִיא אֶבֶן
שְׁתִיָּה דְּאִיהִי נִקְוֵדָה חֲדָא דְּכָל עֲלָמָא. וְקִיִּימָא
עָלָה קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים. וּמַאי הִיא, כְּרִסְיָא
קִדִּישָׁא עֲלָאָה דְּאִיהִי מִמֶּנָּא עַל אֵלִין אֲרַבְעַ
דְּמוּת פְּסָא בְּאַרְבָּע סְמִכִין, וְדָא הוּא תוֹרָה
שֶׁבַעֲל פֶּה.

וְעַל דְּמוּת הַפְּסָא דְּמוּת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו
מְלַמְעֵלָה. דָּא הִיא תוֹרָה שֶׁבַכְתָּב. מִכָּאן
דְּתוֹרָה שֶׁבַכְתָּב יִשְׁוּוֹן (דף עב ע"א) יְתָה עַל תּוֹרָה
שֶׁבַעֲל פֶּה. בְּגִין דְּהָאִי כְּרִסְיָא לְדָא, כְּמִרְאֵה
אָדָם דְּאִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דִּיעַקֵּב דְּאִיהוּ יְתִיב עָלָה.
רַבִּי יְהוּדָה קָם לִילָא חַד לְמַלְעֵי בְּאוּרִיִּיתָא
כְּפִלְגוּ לִילָא בְּבִי אוּשְׁפִיזָא בְּמַתָּא
מַחְסִיָּא. וְהָוָה תַּמָּן בְּבֵיתָא חַד יוֹדָאִי דְּאֲתָא
בְּתַרִי קְסִירִי דְּקִטְפִירָא. פָּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר
(בְּרַאשִׁית כח) וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצִּבְחָה
יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים. דָּא הִיא אֶבֶן שְׁתִיָּה דְּמַתַּמָּן
אֲשֶׁתִּיל עֲלָמָא וְעָלָה אֲתַבְּנִי בִי מִקְדָּשָׁא.

זְקַן רִישִׁיָּה הֵהוּא יוֹדָאִי וְאָמַר לִיהִי הָאִי מְלָה
אֵיךְ אֶפְשָׁר, וְהָא אֶבֶן שְׁתִיָּה עַד לֹא
אֲתַבְּרִי עֲלָמָא הוֹת וּמִינָהּ אֲשֶׁתִּיל עֲלָמָא, וְאֵת
אֲמַרְתָּ וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצִּבְחָה.
דְּמִשָּׁמַע דִּיעַקֵּב שׁוֹי לָהּ הַשְּׁתָא דְּכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית
כח) וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשֹׁתָיו. וְתוֹ
דִּיעַקֵּב בְּבֵית אֵל הָוָה וְהָאִי אֶבְנָא הוֹת
בִּירוּשָׁלַם.

רַבִּי יְהוּדָה לֹא אֲסַחֵר רִישִׁיָּה לְגַבִּיָּה, פָּתַח
וְאָמַר (עֲמוּס ד) הַכּוֹן לְקִרְיַת אֱלֹהֵיךָ
יִשְׂרָאֵל. וְכַתִּיב, (דְּבָרִים כו) הִסְכַּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל.